



รัฐบาลรัสเซียเตรียมผ่อนคลायข้อห้ามนำเข้า “ถั่วเหลือง GMO”

มุ่งขยายตลาดส่งออกอาหารสัตว์ เพิ่มขึ้นอีก 50%



สรุปเนื้อหา

รัฐบาลรัสเซียอยู่ระหว่างการพิจารณาผ่อนคลायข้อจำกัดการนำเข้าถั่วเหลืองดัดแปรพันธุกรรม (GMO) ที่ใช้ในการผลิตอาหารสัตว์เพื่อการส่งออก โดยถั่วเหลือง GMO ที่นำเข้าเพื่อวัตถุประสงค์นี้จะไม่ต้องผ่านกระบวนการขึ้นทะเบียน หรือข้อกำหนดควบคุมตามกฎหมายความมั่นคงทางอาหารภายในประเทศ เพื่อสนับสนุนแผนของรัฐบาลใน

การผลักดันการส่งออกสินค้าเกษตร โดยตั้งเป้าเพิ่มขึ้น 50% ภายในปี 2573 หรือแต่ละระดับ 55.2 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ นับเป็นครั้งแรกที่รัฐบาลรัสเซียประกาศแนวทางส่งเสริมการส่งออกอาหารสัตว์อย่างเป็นทางการ หลังจากก่อนหน้านี้ให้ความสำคัญกับธัญพืช น้ำมัน เนื้อสัตว์ และผลิตภัณฑ์นมเป็นหลัก

รัฐบาลรัสเซียกำลังพิจารณาอนุญาตให้นำเข้าถั่วเหลืองดัดแปรพันธุกรรม (GM หรือ GMO) บางส่วนเพื่อใช้ในการผลิตอาหารสัตว์ที่มีเป้าหมายสำหรับการส่งออก

ตามนโยบายด้านความมั่นคงทางอาหารของรัสเซียที่ประกาศใช้เมื่อปี พ.ศ.2565 รัสเซียได้ห้ามการนำเข้าพันธุ์ และการจำหน่ายพืชดัดแปรพันธุกรรมเพื่อการเพาะปลูก อย่างไรก็ตาม การนำเข้าถั่วเหลือง GMO บางสายพันธุ์ยังคงได้รับอนุญาตภายใต้ข้อยกเว้นพิเศษของรัฐบาล ซึ่งได้รับการต่ออายุทุกปีโดยหน่วยงานกำกับดูแลด้านสุขอนามัยพืชและสัตว์ของรัสเซีย (Rosselkhoz nadzor)

อุตสาหกรรมแปรรูปถั่วเหลืองรัสเซียเผชิญปัญหาขาดแคลนวัตถุดิบ

นายดมิตรี ไรลโก (Dmitry Rylko) ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยตลาดเกษตรของรัสเซีย ให้ข้อมูลว่า ช่วงปี พ.ศ. 2563–2567 รัสเซียนำเข้าถั่วเหลือง GMO เฉลี่ยปีละ 400,000 ถึง 500,000 ตัน ส่วนใหญ่ใช้ในการผลิตอาหารสัตว์ แต่เมื่อข้อยกเว้นสิ้นสุดลงเมื่อปลายปี พ.ศ. 2567 และไม่ได้รับการขยายเพิ่มเติม การนำเข้าจึงหยุดลงตั้งแต่นั้นปี พ.ศ. 2568 และได้ส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมแปรรูปถั่วเหลืองของประเทศอย่างชัดเจน



ฝ่ายเกษตร ประจำสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงมอสโก Office of Agricultural Affairs, Royal Thai Embassy, Moscow

www.opsmoac.go.th/Moscow-home [f OAA Moscow](#) [ThaAgri](#) AgriMoscow.rte@gmail.com

กระทรวงเกษตรรัสเซีย เผยอีกว่า ที่ผ่านมา การจำกัดการนำเข้าถั่วเหลือง GMO ได้ส่งผลกระทบต่อศักยภาพการผลิตของโรงงานแปรรูปในรัสเซีย โดยเฉพาะโรงงานในภูมิภาคคาลินินกราดที่ดำเนินการโดยกลุ่มบริษัท Sodruzhestvo ซึ่งมีศักยภาพกำลังการผลิตรวมมากกว่า 2 ล้านตันต่อปี แต่ถั่วเหลืองที่ปลูกในภูมิภาคนั้นสามารถป้อนเข้าสู่กระบวนการผลิตได้เพียง 5% เท่านั้น

รัสเซียมุ่งเน้นขยายการส่งออกอาหารสัตว์

กระทรวงเกษตรของรัสเซีย ซึ่งเป็นผู้เสนอร่างข้อบังคับดังกล่าว ระบุว่า ข้อบังคับใหม่ที่เสนอขึ้นมีเป้าหมายเพื่อลดความเข้มงวดของข้อจำกัดการนำเข้าโดยไม่กระทบต่อความมั่นคงทางอาหาร โดยถั่วเหลือง GMO ที่นำเข้า มีจุดประสงค์เพื่อใช้ผลิตอาหารสัตว์สำหรับการส่งออกเท่านั้น จึงไม่ควรถูกบังคับให้ลงทะเบียนหรืออยู่ภายใต้ข้อจำกัดของรัฐเช่นเดียวกับถั่วเหลืองที่ใช้บริโภคในประเทศ โดยมาตรการดังกล่าว จะช่วยให้โรงงานแปรรูปถั่วเหลืองในรัสเซีย สามารถขยายกำลังการผลิตได้มากขึ้น และเพิ่มมูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรของประเทศ ซึ่งเป็นเป้าหมายสำคัญของรัฐบาลในการเพิ่มการส่งออกผลิตภัณฑ์เกษตร โดยตั้งเป้าเพิ่มขึ้น 50% หรือแตะระดับ 55.2 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ

ทั้งนี้ นับเป็นครั้งแรกที่รัฐบาลรัสเซียประกาศเจตนารมณ์ในการพัฒนาการส่งออกอาหารสัตว์อย่างชัดเจน โดยก่อนหน้านี้ หน่วยงาน Agroexport ซึ่งเป็นหน่วยงานกลางด้านการส่งออก ระบุว่า แผนการส่งออกของรัสเซียจะมุ่งเน้นไปที่ ธัญพืช น้ำมัน เนื้อสัตว์ และผลิตภัณฑ์นม เท่านั้น

ข้อคิดเห็นฝ่ายเกษตรฯ มอสโก

การผลิตอาหารสัตว์จากถั่วเหลืองดัดแปรพันธุกรรม (GMO) กำลังเป็นประเด็นสำคัญในห่วงโซ่อุปทานเกษตรโลก โดยเฉพาะเมื่อรัสเซียซึ่งเป็นประเทศผู้ผลิตอาหารสัตว์ส่งออก (HS 2309) รายใหม่ กำลังพิจารณานำเข้าถั่วเหลือง GMO เพื่อเร่งการส่งออกอาหารสัตว์นั้น มีข้อน่าสังเกตและติดตามในประเด็นต้นทุนอาหารสัตว์ของรัสเซียที่จะถูกลง และอาจส่งผลกระทบต่อความสามารถในการแข่งขันของไทยในตลาดส่งออกที่เน้นต้นทุนต่ำ เช่น เวียดนาม มาเลเซีย อียิปต์ หรือบางประเทศในแอฟริกา

นอกจากนี้ ในด้านการยอมรับจากตลาดโลกต่ออาหารสัตว์จากถั่วเหลือง GMO แม้ว่าตลาดใหญ่อย่าง จีน สหรัฐอเมริกา บราซิล และบางประเทศในอาเซียน จะสามารถยอมรับสินค้า และไม่มีข้อจำกัดเข้มงวดต่ออาหารสัตว์จากวัตถุดิบ GMO การใช้ถั่วเหลือง GMO จึงสามารถแข่งขันด้านราคาและปริมาณได้ แต่ก็ยังมีบางประเทศที่ยังมีข้อกังวลต่อการใช้วัตถุดิบอาหารสัตว์ GMO เช่น สหภาพยุโรป ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ และบางประเทศในตะวันออกกลาง ซึ่งอาจถูกกีดกันทางการค้า หรือถูกเรียกร้องให้แสดงฉลากที่ชัดเจน



ฝ่ายเกษตร ประจำสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงมอสโก
Office of Agricultural Affairs, Royal Thai Embassy, Moscow

 www.opsmoac.go.th/Moscow-home  OAAMoscow  ThaAgri  AgriMoscow.rte@gmail.com

ดังนั้น ประเทศไทย ในฐานะผู้ผลิตและส่งออกอาหารสัตว์ ควรเคร่งครัดในเรื่องระบบตรวจสอบแหล่งที่มาวัตถุดิบที่ชัดเจน และควบคุมมาตรฐานการผลิตที่ปลอดภัย เพื่อสร้างความเชื่อมั่น ความโปร่งใส และเตรียมพร้อมต่อการตรวจสอบย้อนกลับในตลาดที่เข้มงวด

เรียบเรียงโดย

ฝ่ายเกษตร ประจำสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงมอสโก

อ้างอิง

All about feed (16 June 2025). Russia mulls the easing of GMO soy ban for feed exports.

<https://www.allaboutfeed.net/market/market-trends/russia-mulls-the-easing-of-gmo-soy-ban-for-feed-exports/>